

BOSHLANG'ICH TA'LIM MAZMUNINI TAKOMILLASHTIRISH: O'QUV DASTURI-O'QITUVCHI-BAHOLASH

XALQARO ILMYIY-AMALIY ANJUMAN MATERIALLARI

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI
SPORT FAOLIYATI VA PEDAGOGIKA FAKULTETI
BOSHLANG‘ICH TA‘LIM KAFEDRASI**

**“BOSHLANG‘ICH TA‘LIM MAZMUNINI
TAKOMILLASHTIRISH: O‘QUV DASTURI-O‘QITUVCHI-
BAHOLASH”**

**XALQARO ILMIV-AMALIV ANJUMAN
MATERIALLARI**

**«СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СОДЕРЖАНИЯ
НАЧАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ: УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА-
УЧИТЕЛЬ -ОЦЕНИВАНИЕ»**

**МАТЕРИАЛЫ
НАУЧНО - ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ**

**“IMPROVING PRIMARY EDUCATION CONTENT:
CURRICULUM-TEACHER-ASSESSMENT”**

**MATERIALS
OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE**

2023-yil 19-oktabr

BUXORO – 2023

(педагогический совет, методическая комиссия, инструктивно-методическое совещание, педагогический кабинет, педагогические мастерские, педагогические чтения, открытый урок и др.);

- рефлексивные заметки по результатам ознакомления с особенностями (представить перечень мероприятий) *индивидуальной методической работы* методиста от университета;
- электронные презентации проводимых студентом уроков и духовно-воспитательных мероприятий [3, стр.20].

Использованная литература:

1. Андруник А.П. Конфликтология: учебное пособие. – Пермь: Изд-во “ПНИПУ”, 2013. – 249 с.
2. Безрукова В.С. Педагогика: учебное пособие. – Ростов н/Д: “Феникс”, 2013. – 381 с.
- 3.Елисеев С.Л. Педагогическая практика: методическое пособие. -М-во с.-х. РФ, федеральное гос. бюджетное образов. учреждение высшего проф. образов. «Пермская гос. с.-х. акад. им. акад. Д.Н. Прянишникова». –Пермь: ИПЦ «Прокрость», 2015. – 28 с.
4. Методические рекомендации и программа первой педагогической практики. – Минск: БНТУ 2012. - 56с.
4. Садуллоева М. Г., Ражабова С., Холова Г. Т. Язык и речь в преподавании русского языка в школе //современные научные исследования: актуальные вопросы, достижения и инновации. – 2021. – С. 218-220.
5. Gaybulloyevna S. M., Farkhodovna K. M. Causes, Forms and Corrective Actions of Deviant Behavior among School Children //International Journal of Culture and Modernity. – 2021. – Т. 11. – С. 43-46.
6. Gaybulloevna S. M. Urgent Problems of the Quality of the Educational Environment //Pindus Journal of Culture, Literature, and ELT. – 2022. – Т. 2. – №. 2. – С. 152-154.
7. Садуллоева М. Г. Гуманизация отношений в системе «Учитель-учащийся»-установление связей сотрудничества //Достижения науки и образования. – 2019. – №. 8-3 (49). – С. 103-104.
8. Gaybulloyevna S. M. The use of modern technologies in the lessons of the russian language and literature in the context of student-centered education //european journal of modern medicine and practice. – 2022. – Т. 2. – №. 4. – С. 102-106.
9. Sadulloyeva M. “National culture in the fables of gulhaniy //центр научных публикаций (buxdu. uz). – 2020. – Т. 10. – №. 9.
10. <https://lex.uz/docs/6079561>
11. <http://www.biblio-online.ru>

TA'LIM JARAYONIDAGI INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR

Qurbonova Shoirra Narzullayevna

Buxoro davlat universiteti
Boshlang'ich ta'lim kafedrası o'qituvchisi

Nabiyeva Maftuna

Buxoro davlat universiteti talabasi

Annotatsia. Maqolada hozirdi kunda rivojlangan ta'lim sharoitida innovatsion ta'lim texnologiyalarining ahamiyati haqida so'z yuritilgan. Ta'limni yanada samarali qilish usullari, zamonaviy texnologiyalardan dars davomida qanday foydalanish usullari haqida ma'lumot berib o'tilgan.

Kalit sozlar: ta'lim shakllari, interaktiv metodlar, innovatsion ta'lim, innovatsiya, axborot texnologiyalari, an'anaviy ta'lim, pedagogik faoliyat.

Аннотация. В статье говорится о значении инновационных образовательных технологий в современных условиях образования. Была предоставлена

информация о том, как сделать обучение более эффективным, как использовать современные технологии на уроке.

Ключевые слова: формы обучения, интерактивные методы, инновационное образование, инновации, информационные технологии, традиционное образование, педагогическая деятельность.

Abstract. The article talks about the importance of innovative educational technologies in modern modern educational conditions. Information was provided on how to make learning more effective and how to use modern technologies in the classroom.

Key words: forms of education, interactive methods, innovative education, innovation, information technology, traditional education, pedagogical activity.

Hozirgi kunda ta'lim jarayonida interaktiv metodlar, innavatsion texnologiyalar, pedagogik va axborot texnologiyalari o'quv jarayonida qo'llashga bo'lgan qiziqish, e'tibor kundan kunga kuchayib bormoqda. Innovatsiyalar har qanday kasbiy inson faoliyatiga xosdir va shuning uchun tabiiy ravishda o'rganish, tahlil qilish va amalga oshirish obyektiga aylanadi.

O'quv jarayoniga zamonaviy texnologiyalarning joriy etilishi bilan o'qituvchi va pedagoglar maslahatchi, tarbiyachi vazifalarini tobora o'zlashtirmoqda. Bu ulardan maxsus psixologik-pedagogik tayyorgarlikni talab qiladi, chunki o'qituvchining kasbiy faoliyatida nafaqat maxsus, fan bilimlari, balki pedagogika va psixologiya, o'qitish va tarbiya texnologiyalari sohasidagi zamonaviy bilimlar ham amalga oshiriladi. Shu asosda pedagogik yangiliklarni idrok etish, baholash va amalga oshirishga tayyorgarlik shakllanadi.

"Innovatsiya" tushunchasi yangilik, o'zgarishni anglatadi; innovatsiya vosita sifatida yangi narsani joriy qilishni o'z ichiga oladi. Pedagogik jarayonga nisbatan innovatsiya deganda o'qitish va tarbiyalashning maqsadlari, mazmuni, usullari va shakllariga yangi narsalarni kiritish, o'qituvchi va talabaning birgalikdagi faoliyatini tashkil etish tushuniladi.

Ta'limning individual, frontal shakllari an'anaviy, jamoaviylari esa zamonaviy ta'limda tubdan yangidir. So'nggi paytlarda maktab o'quvchilarining o'qishga bo'lgan qiziqishi keskin pasayib ketdi, bunga ma'lum darajada eskirgan dars shakllari yordam berdi. Ta'lim shakllarida innovatsiyalarni izlash nostandart darslar deb ataladigan darslarning paydo bo'lishiga olib keldi. Nostandart darslarning eng keng tarqalgan turlari qatoriga ishbilarmonlik o'yinlari, matbuot anjumanlari, QVZ tipidagi darslar, musobaqa darslari, "sud" darslari, konsert darslari, rolli o'yinlar, konferensiya darslari, seminar darslari, integratsiyalashgan darslar, ekskursiya darslari va boshqalar kiradi.

Ta'limdagi innovatsion jarayonlarning mohiyatini tushunishda pedagogikaning ikkita eng muhim muammosi - ilg'or pedagogik tajribani o'rganish, umumlashtirish va tarqatish muammosi va psixologiya-pedagogika fanining yutuqlarini amaliyotga joriy etish muammosi mavjud. Jamiyat, madaniyat va ta'lim rivojlanishining zamonaviy sharoitida, innovatsion e'tibor berish zarurati bir qator holatlar bilan belgilanadi.

Birinchidan, amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlar ta'lim tizimini, turli tipdagi ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini tashkil etish metodikasi va texnologiyasini tubdan yangilash zarurligini belgilab berdi. O'qituvchi va pedagoglar faoliyatining innovatsion yo'nalishi, jumladan, pedagogik innovatsiyalarni yaratish, rivojlantirish va ulardan foydalanish ta'lim siyosatini yangilash vositasidir.

Ikkinchidan, ta'lim mazmunini insonparvarlashtirishning kuchayishi, o'quv fanlari hajmi va tarkibining doimiy o'zgarishi, yangi o'quv fanlarining joriy etilishi kadrlar tayyorlashning yangi tashkiliy shakllarini doimiy ravishda izlashni talab qiladi. Bunday vaziyatda pedagogik bilimlarning o'quv muhitidagi roli va nufuzi sezilarli darajada oshadi.

Uchinchidan, pedagogik innovatsiyalarni o'zlashtirish va qo'llash haqiqatiga o'qituvchilarning munosabati tabiatining o'zgarishi. O'quv jarayoni mazmunini qat'iy tartibga solish sharoitida o'qituvchi nafaqat yangi dastur va darsliklarni mustaqil tanlash, balki o'qitishning yangi texnika va usullarini qo'llashda ham chegaralangan edi. Agar ilgari innovatsion faoliyat asosan yuqoridan tavsiya etilgan innovatsiyalardan foydalanishga qisqartirilgan bo'lsa, endi u

tobora saralangan, tadqiqotchilik xarakteriga ega bo'lmogda. Shuning uchun ham pedagoglar tomonidan joriy etilgan pedagogik yangiliklarni tahlil qilish va baholash, ularni muvaffaqiyatli ishlab chiqish va qo'llash uchun shart-sharoit yaratish ta'lim muassasalari rahbarlari va ta'lim boshqaruvi organlari faoliyatidagi muhim yo'nalish hisoblanadi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Narzullaevna, K. S. (2021). The Role of Educational Process in the Formation of a Harmoniously Developed Generation and Methods of using Modern Teaching Technologies.
2. Qurbonova, S. N., & Abdullayeva, F. (2021). TARBIYA DARSLARIDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH. *Scientific progress*, 2(6), 1030-1035.
3. Курбанова, Ш. Н., & Музаффарова, Н. (2022). ИНТЕРАКТИВНЫЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ И ИХ ЭФФЕКТИВНЫЕ МЕТОДЫ. *THEORY AND ANALYTICAL ASPECTS OF RECENT RESEARCH*, 1(9), 80-84.
4. Kurbanova, S. (2023). BOSHLANG'ICH SINIF TEXNOLOGIYA DARSLARIGA INTENSIV TA'LIMNI TASHKIL ETISH. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.uz)*, 27(27).
5. Narzullayevna, Q. S. (2023). TEXNOLOGIYA FANINI O'QITISHNING DIDAKTIK TAMOYILLARI VA ULARNING MOHIYATI. *Ustozlar uchun*, 16(1), 322-326.
6. Narzullayevna, K. S. (2022). TALIM OLUVCHILARNING MUSTAQIL VA IJODIY FIKRLASH QOBILIYATLARINI RIVOJLANTIRISH. *THEORY AND ANALYTICAL ASPECTS OF RECENT RESEARCH*, 1(9), 85-88.
7. Qurbonova, S. N., & Abdullayeva, F. TARBIYA DARSLARIDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH.
8. YARASHOV, M. (2023). The Place of Digital Technologies in the Education System. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.uz)*, 30(30).
9. YARASHOV, M. (2023). Methodology of Application of Digital Technologies in Primary Education. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.uz)*, 30(30).

“NUTQ O'STIRISH METODIKASI” MODULINI O'QITISHDA LOYIHALASH METODIDAN FOYDALANISH

Tog'ayeva Umida Shavqi qizi

Buxoro davlat universiteti Boshlang'ich ta'lim kafedrasida katta o'qituvchisi,
pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori(PhD)

Annotatsiya. Ushbu maqolada ona tili o'qitish metodikasining “nutq o'stirish metodikasi” modulini takomillashtirish yo'llari, usul va vositalari bayon qilingan. Bugungi kunda ta'lim tizimida turli yangiliklarning kirib kelishi ta'lim sifatini oshirishga xizmat qilmoqda. Ayniqsa, “Ona tili o'qitish metodikasi” modulining takomillashishida loyihaviy ta'limning ahamiyati beqiyosdir. Ushbu maqolada “nutq o'stirish metodikasi” modulini takomillashtirishda loyihalash metodini qo'llash va ta'lim jarayonida tashkil etish usullari bayon etilgan.

Kalit so'zlar: metodika, loyiha, loyihalash metodi, modul, nutq, nutq o'stirish.

Аннотация: В данной статье описаны пути, методы и средства совершенствования модуля «методика речи» методики обучения родному языку. Сегодня внедрение различных инноваций в систему образования служит повышению качества образования. В частности, несравнима важность проектного обучения в совершенствовании модуля «Методика обучения родному языку». В данной статье описаны методы применения метода проектирования при совершенствовании модуля «Методика развития речи» и организации его в учебном процессе.

Ключевые слова: методика, проект, метод проектирования, модуль, речь, развитие речи.

Kasimov F.F. MUSTAQIL TA'LIMNI TASHKIL ETILISHINING AHAMIYATI	244
Nasimova Nasiba Qurbon qizi. MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA O'TKAZILADIGAN MA'NAVIY-MA'RIFIY TADBIRLAR ORQALI TARBIYALANUVCHILARNING DUNYOQARASHINI KENGAYTIRISH, TAYANCH KOMPETENSIYALARINI RIVOJLASHTIRISH.....	248
Himoyeva Sarvarbegim. ONA TILI VA O'QISH SAVODXONLIGI TA'LIMIDA O'QUVCHILARNING IJODIY QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISH.....	251
Qodirova Saodat Abduraximovna. MAQOL VA MATAL JANRINING SHE'RIYATDAGI O'RNI ...	253
Saidova Nodira Mustakimovna. NAVOIY G'AZALLARINING MATNIY TAHLILI.....	256
Ashurova Marhabo Sayfulloyevna. HUSAYN VOIZ KOSHIFIY MEROSINI O'RGANISH JARAYONIDA TALABALARDA MA'NAVIY-AXLOQIY FAZILATLARNI RIVOJLANTIRISH-PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA	259
Saidova Nodira Mustakimovna. NAVOIY VA ILOHIYOTGA OID MULOHAZALAR.....	262
Ortiqova Gulshoda Komiljon qizi. UMUMIY O'RTA TA'LIM MAKTABLARIDA USMON NOSIR HAYOTI VA IJODINI O'QITISHDA FANLARARO INTEGRATSIYANING O'RNI	264
Sidiqova Dilora Shavkatovna. MASOFAVIY O'QITISHDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	266
Садуллоева Махфуза Гайбуллоевна. СТРУКТУРА ДНЕВНИКА ДЛЯ ОРГАНИЗАЦИИ НЕПРЕРЫВНОЙ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ПРАКТИКИ	268
Qurbonova Shoira Narzullayevna, Nabiyeva Maftuna. TA'LIM JARAYONIDAGI INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR	271
Tog'ayeva Umida Shavqi qizi. "NUTQ O'STIRISH METODIKASI" MODULINI O'QITISHDA LOYIHALASH METODIDAN FOYDALANISH.....	273
Mavlonova Sevara, Sobirova Jasmina. BOSHLANG'ICH SINIF MATEMATIKA DARSLARIDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING AFZALLIKLARI	276
Saidova Zilola Gadoymurodovna. TA'LIM INNOVATSIYASI VA INTEGRATSIYASI	278
Asatova Barfiya Faxridinovna. Boshlang'ich sinflarda matematika fanidan sinfdan tashqari ishlarni tashkil etish.....	280
Tashmatova Shalola Ravshanbekovna. BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING KREATIV FIKRLASH QOBILIYATLARINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOY ZARURATI	282
Toshpulatova M.I. TA'LIM TIZIMIDA ILMIY BILIMLAR INTEGRATSIYASINING TURLARI ...	284
D.Mamanazarova, P.Ashurqulova, Z.Ne'matov. BO'LAJAK O'QITUVCHI KASBIY KOMPETENTLIGINING TUZILMAVIY KOMPONENTI.....	288
D. Qarshibayev, M. Normatova, S.A. Burxonov. IXTISOSLASHGAN UMUMTA'LIM MAKTABI O'QITUVCHISINING INNOVATION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH	290
U.Abdumurodova, Z.Abdullayeva, R.Karimova, Z.Ne'matov. BOSHLANG'ICH SINFLARDA TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIK VOSITALARDAN FOYDALANISHNING QULAY VA SAMARALI USULLARI.....	292
Shaxnoza Nurmatova Ibroximovna, Farxodova Farangiz Jamshidovna, Xamrayeva Laylo Akmal qizi, Toshkentova Odina Qo'qon qizi, Usmonova Umida Nasriddin qizi, Yoqubjonova Laylo Asqarali qizi. MAMLAKATIMIZDA ILMIY TADQIQOTLARNI TASHKIL QILISH OMILLARI	296
Axmedov G'. OLIY TA'LIM MUASSASALARI TALABALARINING JISMONIY TAYYORGARLIGINI RIVOJLANTIRISH	298
S.Qodirova, Z.Ikromova, R.Esbosinov. BOSHLANG'ICH SINFLARDA KOMPYUTER TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH XUSUSIYATLARINI O'RGANISHNING METODIK ASOSLARI	300
Камилова Гулмира Алимовна. ЭКОЛОГИК ТАРБИЯ ВА ЭКОЛОГИК МАДАНИЯТНИ ПАРЕМИК ЖАНРЛАР ВОСИТАСИДА ШАКЛЛАНТИРИШ	303
Usmonqulova Sohiba Mirzohid qizi. O'QUVCHILARGA SO'Z TURKUMI HAQIDAGI BILIMNI O'RGATISHNING AMALIY VA NAZARIY ASOSLARI	305
5-SEKTOR: BOSHLANG'ICH TA'LIMNI TASHKIL ETISHDA PEDAGOGIK VA PSIXOLOGIK OMILLAR.....	308
Hakimova Nargiza Supxonovna. BOSHLANG'ICH SINIF TARBIYA DARSLARIDA O'QUVCHILARNING IJTIMOY KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISH YO'LLARI	308